



**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ**

Ερ. Φ.: 92

Ταχ. Δ/ση: Μπουμπουλίνας 20-22
Ταχ. Κώδ : 106 82
Τηλέφωνο : 2131322-362, 363, 368
Fax : 210-82.01.426
Email : atneke@culture.gr

ΠΡΟΣ: **Βουλή των Ελλήνων**
Δ/ση Κοινοβουλευτικού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων και Αίτησης Κατάθεσης
Εγγράφων
ΚΟΙΝ: Βουλευτή κα Αθανασία Αναγνωστοπούλου

Θέμα: Απάντηση στη με αριθμό πρωτοκόλλου 2853/133/29.1.2024 Ερώτηση και Αίτηση Κατάθεσης Εγγράφων με θέμα: «Η κατασκευή Τελεφερίκ, που ενέκρινε το ΥΠΠΟ, θέτει τον αρχαιολογικό χώρο της Μονεμβασίας σε καθεστώς κινδύνου»

Σε απάντηση της με αριθμ. πρωτοκόλλου 2853/133/29.1.24 Ερώτησης και Αίτησης Κατάθεσης Εγγράφων της Βουλευτού κας Αθανασίας Αναγνωστοπούλου και σύμφωνα με τα στοιχεία που έθεσαν υπόψη μας οι αρμόδιες Υπηρεσίες, σας γνωρίζουμε τα εξής:

Επισημαίνεται ότι, με την υπ' αρ. πρωτ. 452351/23.9.2021 Υπουργική Απόφαση, κατόπιν ομόφωνης γνωμοδότησης του Κεντρικού Αρχαιολογικού Συμβουλίου, εγκρίθηκε η χωροθέτηση αναβατορίου για την εξασφάλιση της πρόσβασης ηλικιωμένων ατόμων και ατόμων με κινητικές δυσκολίες στην Άνω Πόλη Μονεμβασίας. Η εν λόγω απόφαση τροποποιήθηκε ακολούθως με την υπ' αρ. πρωτ. 380223/4.8.2022 ΥΑ, επίσης κατόπιν ομόφωνης γνωμοδότησης του Κεντρικού Αρχαιολογικού Συμβουλίου, λόγω μη εφικτότητας υλοποίησης του έργου στη θέση που είχε προταθεί. Με την εν λόγω Υ.Α. επαναχωροθετήθηκε το έργο και εγκρίθηκε η εγκατάσταση κατασκευής εναέριου αναβατορίου υπό αυστηρούς όρους.

Το εν λόγω έργο έχει ενταχθεί στο Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας και περιλαμβάνει τρία υποέργα:

Υποέργο 1: «Προμήθεια και εγκατάσταση αναβατορίου ατόμων για το κάστρο της Μονεμβασίας» με φορέα υλοποίησης τον Δήμο Μονεμβασίας και προϋπολογισμό 5.766.000,00€. Αφορά στην προμήθεια, εγκατάσταση και λειτουργία του αναβατορίου.

Υποέργο 2: «Διαμόρφωση δικτύου διαδρομών περιήγησης στην Άνω Πόλη» με φορέα υλοποίησης την Εφορεία Αρχαιοτήτων Λακωνίας και προϋπολογισμό 634.360,00€. Το υποέργο 2 εκτελείται δυνάμει της με αρ. πρωτ. 45156/6.2.2024 Υ.Α. απολογιστικά και με αυτεπιστασία. Αφορά στην εκπόνηση και εφαρμογή μελετών διαμόρφωσης δικτύων διαδρομών περιήγησης στον αρχαιολογικό χώρο της Άνω Πόλης και σύνδεσης του χώρου άφιξης του αναβατορίου με επισκέψιμα μνημεία της Άνω Πόλης, που θα συνιστά και το σημείο κατάληξης των διαδρομών περιήγησης. Μεγάλα τμήματα του δικτύου θα είναι προσεγγίσιμα από εμποδιζόμενα άτομα. Έχει ημερομηνία λήξης την 31.12.2025 και έχει πλήρως στελεχωθεί με το απαιτούμενο προσωπικό. Επιπλέον, στο πλαίσιο του υποέργου θα γίνεται επίβλεψη από την αρμόδια Εφορεία Αρχαιοτήτων των εκσκαφικών εργασιών και των αποχωματώσεων που θα πραγματοποιούνται στο πλαίσιο του Υποέργου 1.

Υποέργο 3: «Αποκατάσταση της ανωδομής του τμήματος τείχους της Άνω Πόλης της Μονεμβασίας στη θέση άφιξης του αναβατορίου» με φορέα υλοποίησης τη Διεύθυνση Αναστήλωσης Βυζαντινών και Μεταβυζαντινών Μνημείων και προϋπολογισμό 400.000,00€. Αφορά σε εργασίες επί του οχυρωματικού περιβόλου: καθαρισμός ριζικού συστήματος από τις παρειές και τη βάση του τείχους, εφαρμογή βαθέως αρμολογήματος με κονίαμα συμβατό με το υφιστάμενο, εφαρμογή ενεμάτων ομογενοποίησης, λιθοσυρραφές στις περιοχές των ρηγματώσεων, τοπικές καθαιρέσεις-ανακτίσεις τμημάτων λιθοδομών-τοπικές συμπληρώσεις

ανάδειξης επάλξεων και στέψεων ανωδομής, κατασκευή τελικών αρμολογημάτων, τοπικές αποχωματώσεις στη βάση του τείχους και λήψη μέτρων απορροής ομβρίων.

Επισημαίνεται ότι, κατά την προγραμματική περίοδο 2007-2013, στο Ε.Π. «Ανταγωνιστικότητα και Επιχειρηματικότητα», στο Μέτρο: Άξονας προτεραιότητας: «Βελτίωση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος» ολοκληρώθηκαν στην Άνω Πόλη Μονεμβασίας τα ακόλουθα έργα:

«Ανάδειξη περιοχής ναού Αγίας Σοφίας και Κεντρικής Πύλης στην Άνω Πόλη Μονεμβασίας» (συν. δαπάνης 869.885,43€), στο πλαίσιο του οποίου υλοποιήθηκαν εργασίες πλήρους αποκάλυψης, στερέωσης και ανάδειξης μιας κεντρικής γειτονιάς του οικισμού που περιλαμβάνει το κτηριακό συγκρότημα της πύλης με τον ανώνυμο ναό, δύο οικίες και τα προσκτίσματά τους και τμήμα του αρχικού δικτύου της πόλης το οποίο συνδέει την πύλη με τον ναό της Αγίας Σοφίας ή Παναγίας Οδηγήτριας.

«Αποκατάσταση του Ι.Ν. Αγίας Σοφίας ή Παναγίας Οδηγήτριας στη Άνω Πόλη Μονεμβασίας, Π.Ε. Λακωνίας, Π. Πελοποννήσου» (με φορέα υλοποίησης τη Δ/ση Αναστήλωσης Βυζαντινών και Μεταβυζαντινών Μνημείων του ΥΠΠΟ και συνολική δαπάνη 1.313.173,58€), στο πλαίσιο του οποίου έγιναν εργασίες αποκατάστασης και ανάδειξης του ναού της Αγίας Σοφίας.

Τα μνημεία αυτά συνιστούν μια ενδιαφέρουσα ενότητα του οικιστικού συνόλου της καστροπολιτείας παρέχοντας με εύληπτο τρόπο πληροφορίες για την οργάνωση και τις λειτουργίες μιας πόλης-κάστρου με συνεχή χρήση από τον 6ο μέχρι και τον 19ο αιώνα. Με το υποέργο 2 του τρέχοντος έργου το προτεινόμενο δίκτυο διαδρομών που θα εκκινεί από τον χώρο άφιξης του αναβατορίου θα οδηγεί στα μνημεία που ήδη έχουν συντηρηθεί και αποκατασταθεί, καθιστώντας προσβάσιμη και επισκέψιμη, ακόμα και για τα άτομα με μειωμένη κινητικότητα, μεγαλύτερη έκταση της Άνω Πόλης.

Αναφορικά με την ερώτηση περί ακύρωσης του διαγωνισμού από την Ενιαία Αρχή Δημοσίων Συμβάσεων (ΕΑΔΗΣΥ), επισημαίνεται ότι ο διαγωνισμός ακυρώθηκε εξαιτίας νομικής ερμηνείας, δηλαδή λόγω χαρακτηρισμού της σύμβασης ως μεικτής σύμβασης έργου και προμήθειας, και όχι ως σύμβασης έργου. Η ΕΑΔΗΣΥ δεν υπεισήλθε σε ζητήματα περιβαλλοντικά, ούτε προέβη σε παραμικρή νύξη για τη διασφάλιση ηπιότερης λύσης. Κατόπιν των ανωτέρω, ο διαγωνισμός επαναπροκηρύσσεται από τον Δήμο. Επιπλέον, η εγκατάσταση του αναβατορίου σύνδεσης της Κάτω Πόλης με την Άνω Πόλη έχει κριθεί από το αρμόδιο Συμβούλιο του ΥΠΠΟ ως η πλέον ενδεδειγμένη, καθώς έχει γνωμοδοτήσει ομοφώνως δύο φορές κατόπιν λεπτομερούς επιστημονικής και τεχνικής εκτίμησης των επιπτώσεων του έργου στο χώρο της Καστροπολιτείας.

Επισημαίνεται ότι, αναφορικά με την κατάθεση ενδίκων βοηθημάτων ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας από τον Σύλλογο Φίλων Μονεμβασίας, η Εθνική Συνομοσπονδία Ατόμων με Αναπηρία (ΕΣΑμεΑ), ως τριτοβάθμιο όργανο του αναπηρικού κινήματος της χώρας, έχει καταθέσει παρέμβαση με σκοπό τη διατήρηση σε ισχύ της Προκήρυξης. Επιπλέον, σύμφωνα με την υπ' αρ. πρωτ. 161/07.02.2024 Επιστολή, η οποία κατατίθεται με την παρούσα, η ΕΣΑμεΑ εκφράζει «την έντονη επιθυμία του αναπηρικού κινήματος της χώρας για τη διασφάλιση της πρόσβασης στο Κάστρο της Μονεμβασίας και την τοποθέτηση αναβατορίου αντίστοιχου με αυτό που τοποθετήθηκε στο Βράχο της Ακρόπολης. Η χρήση παρόμοιων εξοπλισμών είναι απόλυτα αναγκαία για να επιτευχθεί με ασφάλεια η πρόσβαση των επισκεπτών με αναπηρία στο Κάστρο».

Τέλος, επισημαίνεται ότι, κατόπιν των ανωτέρω, το ΥΠΠΟ έχει μεριμνήσει, σύμφωνα με την αρχαιολογική νομοθεσία, για το αποτύπωμα και την ένταξη του υπό εξέταση έργου στο φυσικό και μνημειακό περιβάλλον του αρχαιολογικού χώρου Μονεμβασίας, για τη διασφάλιση των προϋποθέσεων για την εκτέλεση αυτού με ασφάλεια και χωρίς να προκληθούν βλάβες στον αρχαιολογικό χώρο, στοχεύοντας στην καθολική προσβασιμότητα στο πλούσιο μνημειακό απόθεμα της περιοχής.

Αναφορικά με το Αίτημα Κατάθεσης Εγγράφων, κατατίθενται εγχάρτως και σε ψηφιακή μορφή, από πλευράς αρμοδιοτήτων του ΥΠΠΟ, τα ακόλουθα:

1. Η υπ' αρ. πρωτ. ΥΠΠΟΑ/452351/23-09-2021 Υ.Α. έγκρισης πρότασης χωροθέτησης αναβατορίου ατόμων για την Άνω Πόλη της Μονεμβασίας, Π.Ε. Λακωνίας.

2. Τα Πρακτικά του ΚΑΣ κατά την εξέταση της ανωτέρω μελέτης, (υπ' αρ. 23/08.06.2021 Συνεδρία, θέμα 11ο), όπου περιλαμβάνονται οι εισηγήσεις των αρμόδιων υπηρεσιών του ΥΠΠΟ.

3. Η υπ' αρ. πρωτ. ΥΠΠΟΑ/380223/04-08-2022 Υ.Α. έγκρισης α) της τροποποίησης της Υ.Α. με αρ. πρωτ. 452351/23-09-2021 με θέμα "Έγκριση πρότασης χωροθέτησης αναβατορίου ατόμων για την Άνω Πόλη Μονεμβασίας" και β) προμελέτης εγκατάστασης κατασκευής αναέριου αναβατορίου δύο καμπίνων στο Κάστρο της Μονεμβασίας.

4. Τα Πρακτικά του ΚΑΣ κατά την εξέταση της ανωτέρω μελέτης (υπ' αρ. 31/20.07.2022 Συνεδρίαση), όπου περιλαμβάνονται οι εισηγήσεις των αρμόδιων υπηρεσιών του ΥΠΠΟ.

5. Η υπ' αρ. πρωτ. ΥΠΠΟΑ/553624/11-11-2022 Απόφαση της ΓΔΑΠΚ περί έγκρισης υλοποίησης του έργου «Προμήθεια και εγκατάσταση αναβατορίου ατόμων για το κάστρο της Μονεμβασίας» από το Δήμο Μονεμβασίας, Περιφέρειας Πελοποννήσου, ως φορέα υλοποίησης, σύμφωνα με το άρθρο 10 του Ν. 4858/2021.

6. Τα Πρακτικά του ΚΑΣ κατά την εξέταση της ανωτέρω μελέτης (υπ' αρ. 47/08.11.2022 Συνεδρίαση του ΚΑΣ), όπου περιλαμβάνονται οι εισηγήσεις των αρμόδιων υπηρεσιών του ΥΠΠΟ.

7. Η υπ' αρ. πρωτ. 185395 ΕΞ 2022/19-12-2022 Απόφαση του Υπουργείου Οικονομικών για την ένταξη του έργου «SUB 1.2.2 Προμήθεια και Εγκατάσταση Αναβατορίου ατόμων για το Κάστρο της Μονεμβασίας και συνοδά έργα» (κωδικός ΟΠΣ ΤΑ 5198124) στο Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας.

8. Το Τεχνικό Δελτίο του ενταγμένου στο ΤΑΑ Έργου.

9. Η υπ' αρ. πρωτ. ΥΠΠΟΑ/45156/06-02-2023 Υ.Α. έγκρισης εκτέλεσης εργασιών του υποέργου 2 «Διαμόρφωση δικτύου διαδρομών περιήγησης στην Άνω Πόλη» του έργου «Προμήθεια και εγκατάσταση αναβατορίου ατόμων για το Κάστρο της Μονεμβασίας και συνοδά έργα» απολογιστικά και με αυτεπιστασία από την Εφορεία Αρχαιοτήτων Λακωνίας.

10. Η από 18-03-2023 Προγραμματική Σύμβαση Πολιτισμικής Ανάπτυξης μεταξύ του ΥΠΠΟ, της Περιφέρειας Πελοποννήσου, του Δήμου Μονεμβασίας και του Αναπτυξιακού Οργανισμού «Πάρνωνας Α.Ε.» για το υποέργο 1 «Προμήθεια και εγκατάσταση αναβατορίου ατόμων για το κάστρο της Μονεμβασίας» του ανωτέρω Έργου.

11. Η υπ' αρ. πρωτ. ΥΠΠΟΑ/246227/19-05-2023 Απόφαση έγκρισης αρχιτεκτονικής και στατικής μελέτης αποκατάστασης της σωζόμενης ανωδομής του τείχους της Άνω Πόλης Μονεμβασίας, στη θέση που θα κατασκευαστεί η κτηριακή υποδομή σταθμού άφιξης αναβατορίου.

12. Τα Πρακτικά του ΚΑΣ κατά την εξέταση της ανωτέρω μελέτης (υπ' αρ. 17/11.04.2023 Συνεδρίαση), όπου περιλαμβάνονται οι εισηγήσεις των αρμόδιων υπηρεσιών του ΥΠΠΟ.

13. Η ανωτέρω εγκεκριμένη μελέτη.

14. Η υπ' αρ. πρωτ. 161/07.02.2024 Επιστολή της Εθνικής Συνομοσπονδίας Ατόμων με Αναπηρία με θέμα «Αναβατόριο στο κάστρο της Μονεμβασίας».

Η Υπουργός Πολιτισμού
ΛΙΝΑ ΜΕΝΔΩΝΗ

Εσωτερική Διανομή:

1. Γραφείο Γενικού Γραμματέα Πολιτισμού
2. ΓΔΑΠΚ
3. ΓΔΑΜΤΕ
4. ΔΒΜΑ
5. ΔΑΒΜΜ
6. ΕΦΑ Λακωνίας
7. ΕΔΕΠΟΛ